

Forvaltning av statlige tilskuddsordninger på landbruksområdet i 2023

Statsforvalteren i Rogaland vil med dette orientere kommunene om ansvaret som kommunen har for forvaltningen av statlige tilskuddsmidler og økonomiske rammer for tilskuddsordningene.

Innhold

1	Generelt om forvaltningen av tilskuddsordningene og ansvarsdelingen	1
1.1	Forvaltning av statlige tilskuddsmidler	1
1.2	Aktører og ansvarsdeling	1
2	Mål, rammer og føringer for den enkelte tilskuddsordning	2
2.1	Tilskudd til avløsning ved sykdom mv.	2
2.2	Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	3
2.3	Tilskudd til tettere planting og gjødsling som klimatiltak	3
2.4	Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)	4
2.5	Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket	4
2.6	Tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket (RMP)	5
2.7	Tilskudd til drenering av jordbruksjord	5
2.8	Tilskudd til tiltak i beiteområder	6
2.9	Tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap	7
3	Oppfølging og kontroll	7
3.1	Internkontroll hos kommunen som tilskuddsforvalter	7
3.2	Transaksjonskontroller	8
3.2.1	Krav til utøvelse av budsjettdisponering	8
3.2.2	Attestasjon	8
3.2.3	Arbeidsdeling	9
3.2.4	Krav til dokumentasjon	9
3.3	Kontroll av informasjon fra tilskuddsmottakere	9
3.4	Kontroll med fagsystemene	10
3.5	Rapportering om svakheter og sikkerhetsbrudd	10

1 Generelt om forvaltningen av tilskuddsordningene og ansvarsdelingen

1.1 Forvaltning av statlige tilskuddsmidler

Departementet skal sørge for at forvaltningen av en tilskuddsordning er organisert på en effektiv og hensiktsmessig måte. Landbruks- og matdepartementet har delegert vedtaksmyndigheten for en rekke statlige tilskudd til kommunene. Delegasjonen er gjort i samråd med Kommunal og moderniseringsdepartementet, og er hjemlet i jordloven og skogbruksloven. Krav til forvaltningen av tilskuddene er nærmere regulert i forskrifter. Tilskuddene bevilges over statsbudsjettet, og er således statlige midler.

Kommunene er tilskuddsforvalter på vegne av staten og underlagt statlig instruksjon. Kommunene må derfor forvalte tilskuddene i tråd med

- reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten¹
- regelverk for de enkelte tilskuddsordningene
- rundskriv og øvrige styringssignaler

Reglementet for økonomistyring i staten gjelder også for styring og oppfølging av delegert forvaltningsmyndighet².

Kommunene skal benytte Landbruksdirektoratets elektroniske fagsystemer ved tilskuddsforvaltningen. Systemene er nettbaserte, og krever to-faktor pålogging til Landbruksdirektoratets digitale tjenester, [se veiledning](#).

1.2 Aktører og ansvarsdeling

Forvaltningsoppgavene av tilskuddsordningene på landbruksområdet er delt mellom Landbruksdirektoratet, statsforvalterne og kommunene. Landbruks- og matdepartementet har instruksjonsmyndighet når det gjelder hvordan den delegerte myndigheten skal utøves, og hvordan de statlige midlene skal forvaltes. Dette innebærer også en rett til å kontrollere at oppgaver og myndighet utøves som forutsatt.

Kommunene har ansvar for å

- informere og veilede om regelverket og om søknadsprosessen
- saksbehandle søknader og fatte vedtak om tilskudd
- etablere internkontroll med søknadsbehandlingen

Statsforvalter har ansvar for å

- fordele og informere om rammene for midlene til kommunene
- veilede og føre kontroll med kommunenes tilskuddsforvaltning
- være klageinstans for vedtak som kommunene har fattet
- etablere internkontroll med oppgavene statsforvalter har ansvar for

Landbruksdirektoratet har ansvar for å

- administrerer tilskuddsordningene

---

¹ Reglement for økonomistyring i staten § 2 c)

² Reglement for økonomistyring i staten, § 2 b)

- gi utfyllende instruksjoner om forvaltningen av ordningene på nettsidene
- utbetale tilskudd til mottakerne
- utvikle og drifte de elektroniske fagsystemene som kommunene skal benytte ved forvaltningen av tilskuddene
- regnskapsføre og rapportere til departementet

Landbruks- og matdepartementet har ansvar for å

- fastsette regelverk og vilkår som er nødvendig for å sikre at bevilgningene blir brukt i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger
- rapportere årlig til Stortinget om resultater og måloppnåelse for de ulike ordningene

2 Mål, rammer og føringer for den enkelte tilskuddsordning

I tråd med Stortingets vedtak gis kommunene i Rogaland med dette rammer og retningslinjer for forvaltning av tilskuddsordninger på Landbruks- og matdepartementets område for 2023, jf. [Prop. 1 S \(2022-2023\)](#), [Prop. 1 S Tillegg 1 \(2022-2023\)](#) og [Prop. 120 S \(2021-2022\)](#), og Stortingets behandling av disse.

For tilskuddsordningene der Statsforvalteren fordeler tilskuddsrammer til kommunen, har Statsforvalteren også anledning til å omfordele udisponerte midler mellom kommunene i løpet av året. Vi ber derfor om at kommunene i størst mulig grad fatter vedtak før 10. november. Det vil gi oss mulighet for å omfordele udisponerte midler mellom kommuner, og for å ha grunnlag for budsjettinnspill for 2024.

Nedenfor følger informasjonen om ordningene og rammene som kommunen skal benytte ved forvaltningen og utøvelse av budsjett disponeringsmyndigheten, jf. pkt. 3 nedenfor.

2.1 Tilskudd til avløsning ved sykdom mv.

Mål og målgruppe

Formålet med tilskuddet er å medvirke til å dekke kostnadene til avløsning ved egen eller barns sykdom, svangerskap, fødsel, adopsjon eller omsorgsovertaking, og ved dødsfall. Tilskudd kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon. Tilskuddet kan også gis til gjenlevende ektefelle, samboer, forelder eller barn etter avdød jordbruker.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen ordningen.

Rammer for 2023

For tilskudd til avløsning ved sykdom mv. utbetales tilskudd etter fastsatte satser dersom vilkårene er oppfylt. For denne ordningen fordeles ingen budsjett rammer til kommunene. Kommunene fatter vedtak. Landbruksdirektoratet tilgjengeliggjør budsjett ramme i Agros og påser at budsjettet ikke overskrides.

Fagsystem og tilganger

- Om fagsystemet «Agros» – [se her](#)
- Tilgang til fagsystemet – [se her](#)

2.2 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

Mål og målgruppe

Formålet med tilskuddet er å bidra til et aktivt og bærekraftig jordbruk innenfor de målsettinger Stortinget har trukket opp. Formålet med de enkelte tilskuddsordningene under produksjonstilskudd, er beskrevet i den årlige budsjettproposisjonen Prop. 1 fra Landbruks- og matdepartementet. Tilskudd kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer med de dyreslag eller de vekstgruppene det søkes tilskudd for, slik disse gruppene til enhver tid er definert i jordbruksavtalen.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen av ordningen

Rammer for 2023

For produksjonstilskuddene og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid fordeles ingen konkrete budsjettrammer. Satsene fastsettes av Landbruks- og matdepartementet ut fra antall søkere som fyller vilkår, slik at budsjettbevilgningen for ordningene ikke overskrides.

Fagsystem og tilganger

- Om fagsystemet «eStil PT» - [se her](#)

2.3 Tilskudd til tettere planting og gjødsling som klimatiltak

Mål og målgruppe for ordningene

Formålet med ordningen er å legge til rette for tiltak som kan ta vare på eller øke karbonlageret i skogen. Tilskudd etter ordningen kan gis til alle skogeiere som har mer enn 10 dekar produktiv skog.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen av tilskudd til tettere planting

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen av tilskudd til gjødsling av skog som klimatiltak

Rammer for 2023

Tilskuddet innvilges og utbetales etter fastsatte satser dersom vilkårene er oppfylt. For denne ordningen fordeles ingen budsjettrammer ned til kommunenivå. Kommunene fatter vedtak. Landbruksdirektoratet kan justere satsene gjennom året for å unngå at budsjettet overskrides.

Fagsystem og tilganger

Nærmere informasjon om fagsystemet «ØKS» fås ved henvendelse til statsforvalteren.

2.4 Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)

Mål og målgruppe for ordningene

Formålet med tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet.

Tilskudd kan gis til alle skogeiere som har mer enn 10 daa produktiv skog. Grensen på 10 daa kan fravikes hvis søknaden gjelder tiltak i samarbeid mellom flere eiendommer.

Tildelingskriterier

Det skal fastsettes overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog mellom Statsforvalteren, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt. For øvrig gjelder forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

Det vil bli gitt nærmere informasjon om innretting og retningslinjer for tilskudd til miljøtiltak på et senere tidspunkt.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltning av tilskudd til skogkulturtiltak

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltning av tilskudd til veibygging

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltning av tilskudd til miljøtiltak i skog

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltning av tilskudd til drift med taubane, hest o.a.

Rammer for 2023

Rammer for midlene sendes til kommunene i eget brev.

Fagsystem og tilganger

Nærmere informasjon om fagsystemet «ØKS» fås ved henvendelse til statsforvalteren.

2.5 Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier.

Tilskudd kan innvilges foretak som oppfyller vilkår for produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Tilskudd kan også innvilges eier av landbrukseiendom dersom det foregår en produksjon på landbrukseiendommen som oppfylle vilkårene for produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen av ordningen.

Rammer for 2023

Viser til brev fra Statsforvalteren i Rogaland til kommunene datert 2. februar 2023 med informasjon om ordningen og tildeling av midler for 2023.

Fagsystem og tilganger

- Om fagsystemet «Agros» – [se her](#)
- Tilgang til fagsystemet – [se her](#)

2.6 Tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket (RMP)

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, samt redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

Tilskuddet kan gis til

- foretak som har gjennomført tiltak på arealer de disponerer i søknadsåret. Foretaket må drive vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, og må være registrert i Enhetsregisteret.
- beitelag kan søke tilskudd for drift. Med beitelag menes sammenslutninger som er registrert som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite.

Mer informasjon:

- [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltning av ordningen
- [Statsforvalteren i Rogaland sin nettside](#) om «[Regionalt miljøtilskot frå Regionalt miljøprogram, RMP](#)»

Rammer for 2023

Rogaland har fått en ramme på 66,4 millioner kroner til ordningen med regionale miljøtiltak i 2023. Statsforvalteren fastsetter endelige satser for de enkelte tiltakene basert på prognoser på forbruk fra søknadsomgangen, for å sikre at tildelingen til fylket ikke overskrides. Kommunen fatter vedtak om utbetaling når endelige satser er fastsatt.

Fagsystem og tilganger

- Om fagsystemet «eStil RMP» - [se her](#)

2.7 Tilskudd til drenering av jordbruksjord

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet er å øke kvaliteten på tidligere grøftet jordbruksjord ved å gi tilskudd til drenering av dårlig drenert jord med potensial for økt jordbruksproduksjon, samt å redusere faren for erosjon og overflateavrenning av næringsstoffer til vassdrag.

Tilskudd kan gis til eier av eller foretak som leier tidligere grøftet jordbruksareal og som drenerer dette arealet. For planerte arealer kan det gis tilskudd til arealer som ikke tidligere er grøftet.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltning av ordningen

Rammer for 2023

Viser til brev fra Statsforvalteren i Rogaland til kommunene datert 2. februar 2023 med informasjon om ordningen og tildeling av midler for 2023.

Fagsystem og tilganger

- Om fagsystemet «Agros» – [se her](#)
- Tilgang til fagsystemet – [se her](#)

2.8 Tilskudd til tiltak i beiteområder

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

Tilskudd kan gis til lag eller foreninger (beitelag, grunneierlag, radiobjellelag) som er registrert i enhetsregisteret, som driver næringsmessig beitedrift og som iverksetter investeringstiltak og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekter i beiteområder. Tilsvarende gjelder for foretak som kan gis produksjonstilskudd etter § 2 i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket der det grunnet naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid. Stat, fylke eller kommune kan ikke gis tilskudd med mindre det søkes gjennom lag og forening der også en eller flere tilskuddsberettigede eiendommer er med.

Det er kommunene som prioriterer søknadene og innvilger tilskudd. Som grunnlag for prioriteringene skal kommunene fastsette lokale retningslinjer innenfor rammen av forskriften og kommentarene til regelverket. De lokale retningslinjene skal fastsette hvilke tiltak som vil bli prioritert ut fra hva som er formålstjenlige tiltak for utmarksbeitinga i kommunen. Retningslinjene kan også inneholde timesatser for eget arbeid som kan legges til grunn for kostnadsoverslag for tiltakene, og tilskuddsandel til ulike typer tiltak ut fra hva som vurderes som mest formålstjenlige tiltak ut fra regionale og lokale forhold.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen av ordningen.

Rammer for 2023

Rogaland har fått en ramme på 480 000 kroner til ordningen med tiltak i beiteområdene. Statsforvalteren fordeler midlene mellom kommunene etter innsendt prioriteringsliste, og vil sende ut tildelingsbrev med oversikt.

Fagsystem og tilganger

- Om fagsystemet «Agros» – [se her](#)
- Tilgang til fagsystemet – [se her](#)

2.9 Tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskudd til tiltak i verdensarvområder er å styrke landbruket i verdensarvområdene.

Formålet med tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap er å bidra til å sikre verdier knyttet til landskap, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljøer, herunder sikre langsiktig skjøtsel og drift.

Tilskuddene gjelder for tiltak innenfor Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap, slik disse områdene er avgrenset i Miljødirektoratets Naturbase.

I Rogaland gjelder ordningen i kommunene Stavanger, Suldal og Utsira.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen av ordningen

Rammer for 2023

Viser til brev fra Statsforvalteren i Rogaland til kommunene datert 2. februar 2023 med informasjon om ordningen og tildeling av midler for 2023.

Fagsystem og tilganger

- Om fagsystemet «Agros» – [se her](#)
- Tilgang til fagsystemet – [se her](#)

3 Oppfølging og kontroll

3.1 Internkontroll hos kommunen som tilskuddsforvalter

For å sikre korrekt saksbehandling, skal kommunen ha etablert systemer, rutiner og tiltak som blant annet har til hensikt å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler³.

Tiltakene skal bidra til å sikre korrekt

- registrering av faste data
- saksbehandling, herunder dokumentasjon av fastsettelse av tilskuddsbeløp
- registrering av vedtak om tilskudd
- utbetaling av tilskudd til rett mottaker til rett tid
- registrering i regnskapet
- behandling av dokumentasjon fra tilskuddsmottaker

Når kommunenes forvaltning av tilskuddene foregår i samarbeid med Statsforvalter og Landbruksdirektoratet, vil de enkeltes oppgaver til sammen sikre korrekt saksbehandling. I de fleste ordninger vil kommunene først og fremst ha ansvar for saksbehandlingen, registrering av vedtak og behandling av dokumentasjon fra

---

³ Reglementet for økonomistyring i staten kapittel 6.3.8.1 og kapittel 2.4

tilskuddsmottaker. Øvrige oppgaver gjøres normalt av en av de to andre forvaltningsenhetene. Tiltakene må derfor sees i sammenheng.

3.2 Transaksjonskontroller

Transaksjonskontroller er oppgaver som utføres av ansatte med ulike roller og fullmakter. Hver transaksjonskontroll baseres på ulike kontrollopgaver.

Kontroll av utgifter er også et element i internkontrollen. Kontrollene skal sikre at tilskudd blir håndtert i samsvar med gjeldende lover, regler. Kommunen må derfor etablere systemer og rutiner som sikrer at oppgavene blir gjort. Kravene i økonomiregelverket sidestiller maskinelle kontroller av utgifter med manuelle, dersom økonomisystemet har funksjonalitet til det. Det er særlig to av transaksjonskontrollene som er relevant for kommunene. Disse omtales nedenfor.

3.2.1 Krav til utøvelse av budsjett disponering

Alle disposisjoner som medfører økonomiske forpliktelser, skal godkjennes av en ansatt i kommunen som har budsjett disponeringsmyndighet. Vedtak om tilskudd er en slik disposisjon.

Virksomhetslederen som har budsjett disponeringsmyndighet, kan delegere denne helt eller delvis til ansatte på lavere nivåer. Denne delegeringen er personlig og navnet på den som har fått delegert myndighet skal gå fram. Det er ikke tilstrekkelig å delegere til en stillingsfunksjon. Delegering av budsjett disponeringsmyndighet skal være skriftlig. Kommunen skal ha rutiner for tilfredsstillende oppfølging av delegert budsjett disponeringsmyndighet. Når ansatte slutter eller går over i andre stillinger skal kommunene ha rutiner som sikrer at rollen og tilganger endres.

Før en ansatt med budsjett disponeringsmyndighet gjennomfører disposisjoner, setter *Reglementet for økonomistyring i staten*⁴ krav om at vedkommende skal

- a) påse at det er hjemmel for disposisjonen i stortingsvedtak, tildelingsbrev eller andre vedtak og at disposisjonen ellers er i overensstemmelse med gjeldende lover og regler
- b) påse at det er budsjettmessig dekning for utbetalingen
- c) påse at disposisjonen er økonomisk forsvarlig

I praksis vil det å skulle påse at det er hjemmel for disposisjonen etter a), være å påse at vedtaket er i henhold til tilskuddsregelverket, dette brevet og rundskrivene på Landbruksdirektoratets nettsider. Informasjon om budsjettmessig dekning for tilskuddet som skal innvilges, følger av omtalen av de økonomiske rammene foran i dette brevet.

3.2.2 Attestasjon

Alle tilskuddsbeløp skal være attestert⁵ før utbetaling kan skje. Den som attesterer, skal kontrollere at utbetalingsforslaget stemmer med vedtaket om tilskudd (tilskuddsbrevet),

---

⁴ Reglement for økonomistyring i staten kapittel 2.5.2.1

⁵ Reglement for økonomistyring i staten kapittel 6.3, og kapittel 2.5.2.2

og at tilskuddsmottakeren har sendt inn dokumentasjon der det er stilt vilkår om dette. Her menes dokumentasjon på bruken av tilskuddsmidlene som er sendt inn i ettertid.

For tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket og produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket skjer attestasjon maskinelt i de elektroniske fagsystemene.

3.2.3 Arbeidsdeling

Det er stilt forholdsvis få krav til arbeidsdeling utover at den skal være forsvarlig – som følger av kravet til internkontroll. Minimumskravene i økonomireglementet er krav til utførelsen av kontrolloppgavene;

- Den som har budsjettmyndighet, kan ikke godkjenne godtgjørelser eller andre utbetalinger til seg selv.
- Registrering og endring av opplysninger om betalingsmottakere skal utføres av andre enn den som utøver budsjettmyndigheten.
- Attestasjonen skal utføres av en annen enn den som har budsjettmyndighet og har bekreftet disposisjonen.
- Den som attesterer, kan ikke attestere utbetalinger til seg selv.

3.2.4 Krav til dokumentasjon

Bekreftelsen av utøvd budsjettmyndighet skal fremgå av tilskuddsbrevet. I praksis vil kravet være ivarettatt i de elektroniske fagsystemene.

Kommunene skal kontrollere informasjon som søker sender inn som har betydning for innvilgelse av tilskuddet. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte.

Dokumentasjon på gjennomførte attestasjonskontroller vil som regel fremgå av de elektroniske fagsystemer.

3.3 Kontroll av informasjon fra tilskuddsmottakere

Kommunen skal kontrollere informasjonen mottakeren sender inn som har betydning for søknadsbehandlingen. Kommunen skal videre kontrollere eventuelle rapporter som tilskuddsmottakeren senere sender inn om måloppnåelsen. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte.

Kontrollen skal tilpasses den enkelte tilskuddsordningen og målet med den. Kontrollen skal ha et rimelig omfang i forhold til nytten og kostnadene ved kontrollen.

Kommunen skal kartlegge henholdsvis risiko for at det oppstår feil på grunn av problemer med tolkning av tilskuddsvilkårene og risiko for uregelmessigheter. Ut fra en vurdering av det samlede risikonivået og hva som er de vesentligste risikomomentene, skal det fastsettes hvilke kontrollpunkter som er mest aktuelle, og hvem som skal foreta kontrollen.

3.4 Kontroll med fagsystemene

Landbruksdirektoratets elektroniske systemer har tilgangskontroller som sikrer systemets funksjoner og data mot uautorisert endring. Kommunen har en viktig oppgave med å kontrollere og følge opp tilgangene som gis til kommunens ansatte.

Tjenstlig behov skal ligge til grunn for tilgangene. Det er Statsforvalter som godkjenner og administrerer tilgangene. Kommunen skal melde til Statsforvalter om tjenstlige behov for tilganger, og så raskt som mulig om endringer, f.eks. når noen slutter, endrer ansvarsområde, går ut i permisjon osv. Meldingen skal være skriftlig, og begrunnes slik at Statsforvalter kan vurdere behovet og hvilke tilganger som dekker dette.

Se nærmere under kapittel 2 og hver tilskuddsordning om hvilke fagsystemer som er aktuelle.

3.5 Rapportering om svakheter og sikkerhetsbrudd

For å håndtere sikkerheten i de elektroniske fagsystemene på en god måte, har Landbruksdirektoratet behov for at brukerne hos kommunene varsler om svakheter og sikkerhetsbrudd som oppdages.

- En svakhet i et IT-system er en egenskap ved IT-systemet som potensielt kan utnyttes, slik at det oppstår uønskede hendelser. Svakheten kan utnyttes både ved uhell, av personer som i utgangspunktet ikke forsøker å skape problemer, og av personer med uhederlige hensikter.
- Et brudd på informasjonssikkerhet er når det oppstår en uønsket hendelse som gjør at tilgjengelighet, integritet eller konfidensialitet for informasjon ikke lenger er tilstrekkelig ivarettatt.

Sikkerhetsbrudd og svakheter rapporteres ved å sende e-post til:

sikkerhet@landbruksdirektoratet.no.